

IN Network Slovakia, n.o. Sokolská 12, 984 01 Lučenec

innetwork.sk@gmail.com* www.innetwork.sk, tel. 0907 169 875

Plán komunitného centra Cinobaňa – IN Network Slovakia, n. o.

Ulica: Banská 49/56

Obec: Cinobaňa

Spracovali:

Odborná garantka KC: PhDr. Júlia Demjanová

Komunitný pracovník KC: Bc. Jozef Demjan

Odborná pracovníčka KC: Bc. Erika Podhorcová

Odborná konzultácia:

Mgr. Adrián Berky

Jún 2023

Obsah

1 História lokality.....	3
1.1 História a súčasnosť obce Cinobaňa.....	3
1.2 Vznik, história, poslanie, ciele a vízie Komunitného centra Cinobaňa.....	4
1.3 SWOT analýza Komunitného centra Cinobaňa.....	6
2 Mapovanie potrieb.....	7
3 Výsledky mapovania potrieb.....	8
3.1 Demografia.....	8
3.2 Fyzická infraštruktúra.....	11
3.3 Inštitúcie.....	13
3.4 Neformálna sociálna štruktúra.....	14
3.5 Potreby a problémy komunity.....	15
3.6 Ciele a úlohy Komunitného centra v Cinobani.....	17
4 Akčný plán.....	19
4.1. Monitorovanie plnenia cieľov.....	21
5 Metódy práce a rámcový plán činností v KC.....	38
5.1 Metódy práce v Komunitnom centre Cinobaňa.....	38
5.2 Rámcový plán činností a aktivít Komunitného centra Cinobaňa.....	41
6 Záver.....	44
7 Použitá literatúra.....	44

1 História lokality

1.1 História a súčasnosť obce Cinobaňa

Obec Cinobaňa sa nachádza na juhu stredného Slovenska v bansko-bystrickom kraji a susedí s okresmi Lučenec, Detva, Rimavská Sobota a Brezno. Územie zaberá časť Lučenskej kotliny, časť Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov. Leží v doline Cinobanského potoka a jeho pravostranného prítoku vo Veporskej časti Slovenského Rudohoria.

Cinobaňa spadá pod okres Poltár a od okresného mesta sa nachádza štrnásť kilometrov. Obec leží na hranici dvoch okresov - Poltár a Lučenec. Pod Cinobaňu spadajú aj územné časti Turičky, Katarínska Huta, Maša, Hrnčiarky a Žihľava.

Pred 20. rokmi bola obec Cinobaňa prosperujúcou priemyselnou obcou s vysokou zamestnanosťou. V obci a jej okolí sa nachádzali viaceré fabriky (sklárne, tehelňa, zlievareň...), ktoré zamestnávali väčšinu obyvateľstva. Rómski aj nerómski obyvatelia pracovali, deti chodili do školy, okrem farby pleti neboli badateľné iné rozdiely. Nastalo obdobie krachu, fabriky postupne prepúšťali zamestnancov, až sa nakoniec pozatvárali celé podniky. Mnohí boli nútení zaevidovať sa na ÚPSVaR. Pracovné návyky, potreba práce, príjmu aj chuť pracovať bola, ale v obci a blízkom okolí nebolo kde pracovať. Niektorí obyvatelia vycestovali za prácou preč od rodiny a iní ostali závislí od príležitostných prác a minima, ktoré im poskytol štát. S nepravidelným a nedostačujúcim príjmom začali vznikať čoraz väčšie dlžoby.

Obec Cinobaňa má v súčasnosti cca 2 200 obyvateľov, z toho je cca 460 Rómov. Percentuálne zastúpenie mužov a žien je približne rovnaké s malými odchýlkami. Presnejšie ženy – 49% a muži v zastúpení 51%.

Marginalizovaná rómska komunita je roztrúsená v obci a teda nedochádza k jej výraznej segregácii. Vo vyššej koncentrácii žijú Rómovia len v troch lokalitách: bytový dom nachádzajúci sa na Banskej ulici, v časti obce Maša nazývaná aj „Kolónia“ a v časti obce Katarínska Huta.

Uprostred obce je už vyššie spomínaná lokalita – na Banskej ulici, kde žijú iba Rómovia. V minulosti aj oni patrili medzi zamestnancov spomínaných fabriek. Odkedy podniky zavreli, väčšina ľudí z tejto lokality poberá dávky z ÚPSVaR alebo rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Niektorí sa pokúšali zamestnať, ale zdravotný stav alebo vzdialenosť práce od rodiny im to prekazila. Nakoľko sú to prevažne mnohopočetné rodiny a je potrebné, aby muž zabezpečil palivové drevo, tak je ťažké, aby muž, či žena vycestovali za prácou. Obyvatelia takto postupne vstúpili do určitého kolobehu, vynechávania poplatkov, kolobehu dlhov a stali sa obeťami úžery... nakoľko byty boli obecné a nevedeli nájsť v tom čase spôsob ako to riešiť, bývalé vedenie obce im byty predalo za symbolickú sumu do osobného vlastníctva. Čím sa „zbavilo“ problému, ale len dočasne.

Spolunažívanie medzi Rómami a majoritou je bez väčších problémov, majorita citlivo vníma ani nie tak etnickú odlišnosť Rómov, ako skôr kultúrnu odlišnosť a odlišné vzorce

správania Rómov, i tak problémy s nimi nie sú až také výrazné, Rómovia nie sú vyčlenení, zapájajú sa do života obce. Súvisí to hlavne s tým, že väčšina Rómov patrí medzi starousedlíkov, aj keď je tu veľká skupina novo prisťahovaných.

Niektorí Rómovia sa zapájajú do života obce, no vplyvom nezamestnanosti dochádza k sociálnej vylúčenosti niektorých skupín obyvateľstva a vzniku sociálno-patologických javov.

Uplynulých 17 rokov prebieha medzi Rómami v Cinobani aktívna misijná činnosť v rámci Bratskej jednoty baptistov v Lučenci. Ako sa predbežne ukazuje, priamym či nepriamym dopadom ich pôsobenia je sociálna inklúzia vylúčených Rómov. Tento nástroj sa momentálne javí nielen ako mimoriadne účinný v odstraňovaní rôznych „sociálno-patologických javov“ medzi marginalizovanými Rómami, ale tiež ako nástroj pôsobiaci už v krátkodobej perspektíve.

Vplyvom príklonu Rómov k viere a duchovnému spôsobu života dochádza k zníženiu „sociálno-patologických javov“ a k následnej sociálnej inklúzii vylúčených Rómov do spoločnosti. Spolu s vplyvom kresťanstva u Rómov často dochádza k posilneniu javov, ktoré v dlhodobejšej perspektíve napomáhajú k uplatneniu sa na trhu práce. Dochádza k zníženiu negramotnosti a k nárastu komunikačných i sociálnych zručností. Nemenej významným faktorom je tiež obnovenie pozitívnej komunikácie a spolupráce medzi Rómami a majoritou, ktoré vedie k prekonávaniu vžitých stereotypov a obojstranných bariér. Predbežne sa tiež javí, že Rómovia pozitívne ovplyvnení kresťanstvom sa usilujú aktívne znížiť mieru sociálnej odkázanosti.

1.2 Vznik, história, poslanie, ciele a vízie Komunitného centra Cinobaňa

Zriaďovateľom KC v Cinobani je nezisková organizácia IN Network Slovakia, n.o. Toto združenie podporuje konkrétne aktivity zamerané na zlepšenie kvality života občanov, individuálny osobnostný rast a napĺňanie sociálnych potrieb. Rámec pôsobenia a činnosti združenia má celoslovenský charakter. Spolupracuje pri tvorbe a práci sociálno-charitatívnych projektov, rozvoji práce s mládežou, podporuje študentov zo sociálne slabších rodín, podporuje misijné aktivity v miestnych cirkevných spoločenstvách a čiastočne sa venuje vydavateľskej činnosti.

Komunitné centrum v Cinobani od roku 2006 poskytuje fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii a sú ohrozené sociálnym vylúčením, rozmanité činnosti a aktivity, napomáhajúce eliminovať existujúci negatívny stav, charakterizovaný prítomnosťou sociálno - patologických javov, segregáciou, nezamestnanosťou, kriminalitou, vysokou mierou chudoby. Ide najmä o pravidelné aktivity s deťmi a mládežou, ako aj ostatnými vekovými skupinami.

Činnosť Komunitného centra bola podporená nadáciou Intenda v rámci grantového programu „Znižujeme prahy“ a „Ďalej znižujeme prahy“, Nadáciou pre deti Slovenska (v rámci 10.ročníka grantového programu Hodina deťom), Komunitnou nadáciou Bratislava a Ministerstvom kultúry v SR.

Podľa Zákona o sociálnych službách sa v komunitnom centre fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii poskytuje:

- Sociálne poradenstvo

- Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
- Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia
- vykonáva preventívna aktivita
- zabezpečuje záujmová činnosť

Vízia komunitného centra v Cinobani je, podporovať komunitný rozvoj a sociálnu integráciu na lokálnej úrovni vzájomnou koordináciou a prepojenosťou aktivít s využitím špecifických prístupov.

Víziou Komunitného centra v Cinobani je, prostredníctvom kontinuálne poskytovaných intervencií a použitím metód komunitnej práce, zmocniť komunitu k svojpomoci pri čerpaní vlastných zdrojov (ľudských, finančných).

Hlavným poslaním Komunitného centra v Cinobani je prekonať sociálnu vylúčenosť jednotlivcov i skupín, najmä marginalizovanej rómskej komunity a napomôcť sprístupneniu takých príležitostí a možností, ktoré sociálne vylúčeným jednotlivcom a rodinám napomôžu plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života v danej lokalite pri súčasnom rozvoji svojho národnostno-kultúrneho povedomia.

Hlavným poslaním Komunitného centra v Cinobani je skvalitniť životné podmienky (bývanie, vzdelanie, zdravotná starostlivosť a pod.) minority využitím metód sociálnej práce aj prostredníctvom pastoračných a evanjelizačných aktivít a spájanie minority a majority v obci.

Hlavnými všeobecnými cieľmi KC v Cinobani sú:

- Podpora osobnostného, etického a duchovného rozvoja, budovania vnútornej motivácie.
- Zlepšovanie sociálnej situácie jednotlivcov, rodín a vylúčených spoločenstiev.
- Prevencia sociálno-patologických javov najmä u detí a mládeže
- Podpora záujmovej činnosti a zmysluplného trávenia voľného času.
- Podpora vzdelávania detí a mládeže, podpora ukončenia základného vzdelania a pokračovania v ďalšom štúdiu na strednej škole.
- Podpora komunitného rozvoja, budovania celej komunity obce.
- Podpora vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie dospelých realizáciou vzdelávacích a tréningových programov zameraných na jednotlivcov a skupiny.
- Podpora efektívneho riešenia konfliktov, sporov a napätí v celej obci ako aj v subskupine obyvateľov vylúčenej rómskej lokality a medzi jednotlivými subskupinami navzájom.
- Podpora iniciatív obyvateľov vylúčených lokalít v oblasti bývania, pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k bývaniu a posilnenie zodpovednosti jednotlivých členov za svoje bývanie.
- Podpora a pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k finančným prostriedkom umožňujúcim zvyšovanie vzdelania, skvalitňovania bývania a získania práce. Zvyšovanie finančnej gramotnosti a miery finančnej inklúzie.
- Predchádzanie vzniku krízových situácií v rodinách.

- Poskytovanie pastoračných a evanjelizačných aktivít

1.3 SWOT analýza Komunitného centra Cinobaňa

Swot analýza Komunitného centra Cinobaňa

Silné stránky ✓ výborná dostupnosť KC v obci ✓ aktívne využívanie služieb KC - vracajúci sa užívatelia ✓ dôvera užívateľov v KC ✓ spokojnosť užívateľov s kvalitou poskytovaných služieb ✓ erudovaní a skúsení pracovníci/čky KC ✓ spokojnosť s aktivitami v KC ✓ výborná spolupráca s TSP ✓ výborná spolupráca so ZŠ ✓ výborná spolupráca s inštitúciami v obci a blízkom okolí ✓ vysoká atraktivita KC pre MRK ✓ poskytovanie duchovnej a pastoračnej služby obyvateľom obce	Slabé stránky - nedostatočné materiálne – technické vybavenie KC - nedostatočná propagácia KC v obci - nízka zapojenosť majority do činnosti KC
Príležitosti ▪ projekty ▪ prehĺbenie spolupráce s obcou, TSP, ZŠ... ▪ súkromní donori ▪ spolupráca s dobrovoľníkmi ▪ Asistent osvedy zdravia ▪ Nadviazanie spolupráce (siet'ovanie) s rôznymi inštitúciami v okolí (Agentúra práce BBSK, Space a pod.)	Ohrozenia • byrokracia (IA) • utečenecká kríza (vojna na Ukrajine) • COVID -19 • psychické následky pandémie COVID – 19 u užívateľov (dospelí, deti) • demotivácia, apatia užívateľov • nezáujem predstaviteľov obce a majority o MRK v obci • vyhorenie pracovníkov/čok KC • ukončenie NP – nebude zabezpečené fungovanie KC

2 Mapovanie potrieb

Mapovanie pre účely získania poznatkov o komunite a identifikovaní potrieb a problémov komunity sa uskutočnilo v mesiacoch júl a august 2021 v obci Cinobaňa na vzorke 50 respondentov v dvoch lokalitách v obci – lokalita Banská – bytovka a lokalita Mlynská „Kolónia“. A na vzorke 50 respondentov z majoritnej časti obyvateľstva v obci Cinobaňa. Spolu bolo teda oslovených **100 respondentov**. Mapovanie vykonávali všetci pracovníci KC. Metódou na zber informácií bol krátky štandardizovaný rozhovor s 10+4 otázkami resp. 11+4 otázkami. Rozhovor bol prispôsobený úrovni respondentov, kladené otázky boli jednoducho formulované a časovo nenáročné.

Výsledky výskumu sme spracovali, interpretovali a zo záverov sme vyvodili dlhodobé a krátkodobé ciele pre jednotlivcov, celú komunitu a činnosť KC.

Ciele mapovania potrieb komunity

1. Identifikovať potreby a problémy jednotlivých členov komunity
2. Identifikovať potreby a problémy komunity
3. Zistiť spokojnosť s činnosťou KC (aktivity, poradenstvo)
4. Zistiť preferencie aktivít v KC

Metódou na zber informácií v prvej skupine respondentov (**MRK**) bol krátky štandardizovaný rozhovor s 10 otázkami + 4 otázkami o socio – demografických údajoch. Rozhovor bol prispôsobený úrovni respondentov, kladené otázky boli jednoducho formulované a časovo nenáročné. Otázky by bolo možné rozdeliť do dvoch okruhov a to:

A. otázky monitorujúce potreby a problémy komunity a jej členov

B. otázky týkajúce sa činnosti KC a služieb poskytovaných v KC

Metódou na zber informácií v druhej skupine respondentov (**majorita**) bol krátky štandardizovaný rozhovor s 11 otázkami + 4 otázkami o socio – demografických údajoch. Rozhovor bol prispôsobený respondentom. Otázky by bolo možné rozdeliť do dvoch okruhov a to:

A. otázky monitorujúce potreby a problémy komunity a jej členov (majorita)

B. otázky týkajúce sa činnosti KC a služieb poskytovaných v KC

3 Výsledky mapovania potrieb

3.1 Demografia

Obec Cinobaňa má cca 2200 obyvateľov. Zastúpenie ženského aj mužského pohlavia je približne rovnaké s malou prevahou u mužov vo veku od 35 - 39 a 40 - 44 rokov. Naopak vo vyššom veku sa to otáča a u mužov je vyššia úmrtnosť a tak sa zvyšuje podiel ženskej populácie. Vo vekovej kategórii nad 60 rokov je prevaha žien výraznejšia. Za posledných 20 rokov sa so znižujúcou pôrodnosťou znižuje aj počet obyvateľstva mladších vekových kategórií.

Tri vekové skupiny podľa ekonomickej aktivity:

- Predproduktívna (0-14 rokov) – 306 obyvateľov
- Produktívna (15-64 rokov) – 1490 obyvateľov
- Poproduktívna (65 a viac) – 362 obyvateľov (Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb, 2019).

Nezamestnanosť v obci Cinobaňa je zapríčinená hlavne vplyvom krachu strategických podnikov a tradičných zamestnávateľov a výrobcov v oblasti sklárskeho, hutníkeho priemyslu a poľnohospodárstva. Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Cinobaňa sa pohybuje v počte cca 160 obyvateľov.

Rómovia v obci sa nepriznávajú k svojej národnosti, no sú v obci zastúpení v počte cca 460. Výrazný podiel Rómov na celkovom počte obyvateľov predstavuje skupina obyvateľstva do 18 rokov. Prirodzený prírastok Rómov je v porovnaní s prirodzeným prírastkom majoritnej spoločnosti v obci Cinobaňa niekoľkonásobne vyšší, čo sa odzrkadľuje aj na zložení obyvateľstva v tejto vekovej skupine.

Činnosť KC Cinobaňa je dlhodobo zameraná na komunitnú prácu v lokalite Banská – bytovka. Nasledovné tabuľky znázorňujú socio – demografickú skladbu celej bytovky v lokalite Banská.

Bytovku obýva **87 obyvateľov**, z toho **50 dospelých** a **37 detí**.

POHLAVIE	Počet
žena	43
muž	44
Spolu	87

VEK	Počet
0 – 5	13
6 – 14	19
15 – 20	15
21 – 30	14
31 – 40	4
41 – 50	13
51 - 60	5
61 a viac	3
Spolu	87

VZDELANIE	Počet
Základné	39
SOU bez maturity – výučný list	7
SOU s maturitou, SŠ	1
Bez vzdelania (dieťa)	37
Bez vzdelania (dospelí)	3
Spolu	87

SOCIO – EKONOMICKÝ STATUS	Počet
Nezamestnaní - evidovaní na ÚPSVaR	16
Nezamestnaní bez evidencie	10
Zamestnaní	6
Rodičovská dovolenka/matierská	6
Starobný dôchodok	1
Invalidný dôchodok	7
Opatrovateľ	2
Žiak/študent	23
MŠ	1
Dieťa	13
Spolu	87

DOMÁCNOSŤ BYT	POČET ČLENOV	EXEKÚCIA NA BYT	ZDROJ PRÍJMOV
1.	4	áno	Príležitostné práce, ŠSD
2.	7	osobný bankrot	ID, ŠSD
3.	3	áno	ID, PP
4.	6	áno	PvHN, „čierne“ príjmy, ŠSD
5.	odst'ahovaní		
6.	6	nie	PPnO, RP, ŠSD, ID
7.	5	áno	Príležitostné práce, PP, ŠSD
8.	6	nie	VD, príležitostné práce, PvHN, ŠSD
9.	1	áno	ID
10.	5	osobný bankrot	RP, ŠSD, príležitostné práce
11.	5	áno	PvHN, príležitostné práce, ŠSD
12.	4	áno	PvHN
13.	8	nie	ID, PPnO, RP, PP, ŠSD
14.	7	nie	ID, RP, ŠSD, príležitostné práce
15.	2	nie	SD, PP
16.	7	podnájom	RP, ŠSD, príležitostné práce
17.	8	podnájom	RP, ŠSD, príležitostné práce
18.	4	nie	RP, príležitostné práce

Cieľové skupiny KC:

- Deti a mladí ľudia nachádzajúci sa v nepriaznivej životnej situácii. Ide v prevažnej miere o deti a mládež, ktorí svoj voľný čas bezcieľne trávajú na ulici. Mladí ľudia medzi ktorými sa vyskytujú rozličné patologické javy, asociálne správanie a absentujú plnohodnotné vzťahy.
- Príslušníci rôznych subkultúr, hnutí alebo etník ktorí sa z rozličných príčin ocitli v stave sociálneho vylúčenia
- Obyvatelia marginalizovaných komunit
- Dlhodobo nezamestnaní a znevýhodnené skupiny nezamestnaných
- Obyvatelia obce v rámci komunitného rozvoja

- Ostatní obyvatelia danej lokality: integračný charakter nášho komunitného centra je otvorený pre všetkých obyvateľov obce.

3.2 Fyzická infraštruktúra

Obyvatelia obce **bývajú** v rodinných domoch a v bytoch v bytových domoch s rôznym štandardom bývania. V centrálnej časti obce sa nachádza sídlisko. Bytové domy sú taktiež v častiach Maša a Katarínska Huta. Obyvatelia MRK žijú v obci integrovane a prevažne troch lokalitách.

Bytový dom na Banskej ulici 122 je tehlová stavba pripojená na všetky inžinierske siete. Viaceré domácnosti sú však pre dlhodobé, resp. opakované neplatičstvo odpojené od elektriny a v súčasnosti aj bez dodávky pitnej vody v bytových jednotkách. Vedľa bytového domu Banská 122 obec zabezpečila pitnú vodu pre obyvateľov obecným pitníkom na čapové karty. Všetky byty sa nachádzajú v osobnom vlastníctve, ale cca na dve tretiny bytov je uvalených niekoľko exekúcií. V rámci bytového domu však reálne nefunguje spoločenstvo vlastníkov a užívateľov bytov, čo spôsobuje dlhodobé problémy, predovšetkým v súvislosti s odberom elektriny, plynu, vody a s tým súvisiacimi platbami.

Začarovaný kruh dlžôb sa odzrkadlil vo viacerých oblastiach. Z dôvodov nevykonávania pravidelnej údržby a **nefunkčného SVB** (Spoločenstvo vlastníkov bytov) narástol únik vody, čím rástla aj cena za spotrebu. Niektoré nízkopríjmové rodiny nezvládali platiť, čo časom „podporilo“ - deprimovalo aj ďalších a **počet neplatičov stúpol**. Keďže bytovka má dva chody a len jeden vodomer, v súčasnosti trpia všetci obyvatelia bez rozdielu, aj tí čo si svedomito platili. Problém dospel do takého štádia, že **dodávka pitnej vody bola na sedem mesiacov odstavená** (od júla 2018 do januára 2019). Pracovníci TSP a KC organizujú pravidelné stretnutia s obyvateľmi MRK z danej lokality a aj vďaka tomu sa podarilo časť dlhu vyzbierať, obyvateľov zmobilizovať. V súčasnosti však od marca 2023 je väčšina bytov **bez elektrickej energie a celý bytový komplex bez dodávky pitnej vody v bytových jednotkách**. Chudoba sa prehľbuje ešte väčšmi a v priebehu covidového obdobia sa rozmnožili psychiatrické poruchy a závislosti na liekoch a iných dostupných návykových látkach. No, aj napriek tomu formou komunitnej práce malými krôčikmi dosahujeme stanovené ciele a individuálnym poradenstvom posúvame jednotlivcov v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, oddĺženosti, bývania, vzťahov, výchovy, hodnôt a iné. Vďaka vnútornej motivácii, ochoty sociálnych pracovníkov a dobrej spolupráci s miestnymi inštitúciami sa už niekoľkým jednotlivcom podarilo zamestnať, podporiť v štúdiu a niektorým rodinám sa podarilo z tejto lokality odísť.

Obydlia v časti **Maša** sú vo väčšine tehlové murované domy, staršie domy sú postavené (čiastočne alebo úplne) z nepálených tehál a sú v osobnom vlastníctve. Pozemky, na ktorých stavby stoja, sú z väčšej časti v prenájme od miestneho Urbárskeho pozemkového spoločenstva v Cinobani. Väčšina obydľí je pripojená na rozvodnú elektrickú sieť. Aj keď sa v bezprostrednej blízkosti domov nachádza vodovodná prípojka, väčšina domácností používa vodu z vlastných studní.

Obydlia obývaných MRK v časti **Katarínska Huta**, tvoria bytové domy pavlačového typu s vlastným vchodom. Všetky obydlia sú pripojené na rozvodnú elektrickú sieť a nachádza sa tam vodovodná a plynová prípojka. Vzhľadom na lokalizáciu a polohu obydlií obývaných príslušníkmi MRK (intravilán/vo vnútri obce) možno konštatovať, že ich obyvatelia majú neobmedzený prístup k zdrojom občianskej Komunitný plán sociálnych služieb 43 vybavenosti a ďalším poskytovaným službám v obci, pričom tieto dlhodobo a bez výraznejšieho obmedzenia plnohodnotne využívajú.

Obyvatelia obce **pracujú** v inštitúciách v obci a v blízkej sklárskej fabrike v Katarínskej Hute. Ostatní dochádzajú za prácou do Lučenca a okolitých miest.

Obyvatelia sa majú možnosť v obci možnosť zamestnať u nasledovných subjektov:

- právnické osoby (prevádzkovatelia predajní, penziónov, prevádzok a firiem zriadených na podnikanie) – 16 subjektov,
- inštitúcie a organizácie dislokované na území obce (pošta, farský úrad, lesné a pozemkové spoločenstvá, zdravotnícke zariadenia) – 5 subjektov,
- subjekty v zriaďovateľskej pôsobnosti obce (Základná škola, Materská škola) – 2 subjekty,
- spolky a organizácie (kluby, občianske združenia, organizácie) – 8 subjektov.

Čo sa týka **občianskej vybavenosti**, v obci je blízka dostupnosť občianskej vybavenosti. Ľudia nemajú problém vybaviť si občianske záležitosti na OcÚ, starosta a pracovníčky sú ochotné a ústretové. Pod obcou funguje aj TSP, kde sa respondenti môžu obrátiť v prípade problémov v sociálnej aj inej oblasti. TSP je v obci potrebná a veľmi nápomocná. Túto oblasť v obci dopĺňa aj činnosť KC. Pošta je v obci otvorená každý pracovný deň. V obci sú dvojce potraviny, kvetinarstvo + pohrebné služby, drogéria, farby – laky a iné, čo je postačujúce pre obyvateľov obce. Pre obyvateľov častí Cinobane ako Maša, Katarínska Huta a Turičky sú služby vzdialenejšie. Deti navštevujú miestnu základnú a materskú školu, takže dostupnosť základného vzdelania je zabezpečená. Deti majú v blízkosti dostupné detské ihrisko s preliezkami aj multifunkčné ihrisko na futbal. Voľnočasové aktivity v obci pre deti a mládež z časti zabezpečuje KC svojimi aktivitami rôzneho charakteru a priestor na trávenie voľného času poskytuje aj okolitá príroda a dostupnosť možnosti športovania. Deti a mladí ľudia však travia svoj voľný čas aj nevhodným spôsobom a je zjavný výskyt sociálno – patologických javov – alkohol, drogy, krádeže a pod. Problémom je horšie spojenie do okresného mesta Poltár, kde je aj ÚPSVaR a teda niekedy vzniká problém s dochádzkou na daný úrad. Spojenie do okresného mesta Lučenec je zabezpečené pravidelne aj kvôli dochádzke do školských zariadení a zamestnania.

Obec Cinobaňa nemá vybudovanú kanalizáciu, rodinné domy majú vlastný septik a niektoré až do teraz len latrínu na dvore. Na Sídlišku je kanalizácia s čističkou odpadových vôd, ale aj tá by už potrebovala renovovať, obyvatelia sa sťažujú na zápach. V obci je zabezpečený pravidelný vývoz komunálneho, separovaného odpadu, bio a kuchynského odpadu. Ostatný odpad si riešia obyvatelia obce individuálne.

3.3 Inštitúcie

❖ Zdravotnícke zariadenia

V okolí Cinobane je dostatočné množstvo zdravotníckych zariadení. V Lučenci, kde je lepšie autobusové spojenie, je Všeobecná nemocnica s poliklinikou, lekári špecialisti, detskí lekári a iní. V Poltári, kde je horšia dostupnosť spojom, je tiež poliklinika so špecialistami, obvodní lekári, detskí lekári. Prístup k zdravotnej starostlivosti je dostatočný a bezproblémový. V obci je všeobecný lekár, zubár a už aj nedávno otvorená lekáreň. Základná zdravotná starostlivosť v obci je zabezpečená a ľahko dostupná. V obci chýba detský lekár aspoň na niekoľko dní v týždni a asistent osvedy zdravia pre MRK.

❖ Sociálne služby

Sociálne služby v obci sú:

Posudková činnosť - Obec Cinobaňa v zmysle zákona o sociálnych službách vykonáva posudkovú činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu.

TSP - Obec Cinobaňa v zmysle zákona o sociálnych službách v rámci projektu terénnej sociálnej práce v spolupráci s IA MPSVR SR poskytuje pre svojich obyvateľov terénnu sociálnu prácu. Zámerom je zlepšenie sociálnej situácie ľudí ohrozených sociálnym vylúčením prostredníctvom zabezpečenia terénnej sociálnej práce za pomoci terénneho sociálneho pracovníka a terénneho pracovníka poskytujúcich pomoc obyvateľom obce, ktorí sa ocitli v sociálnej a hmotnej núdzi, nezamestnaným, rodinám s malými deťmi a seniorom s osobitným zreteľom na segregované a sociálne vylúčené komunity. Cieľom je zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb na živote spoločnosti, zlepšenie ich možností vstupu na trh práce, zlepšenie prístupu k poskytovaným službám a komplexná integrácia do spoločnosti.

Komunitné centrum Cinobaňa

Komisia sociálna, verejného poriadku a vybavovania sťažností - obec pre svojich obyvateľov poskytuje podporu a pomoc aj na základe iných zákonov a Všeobecne záväzných nariadení obce (VZN), zameraných na pomoc občanovi v nepriaznivej sociálnej situácii: posúdenie povahy problému osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Výkon osobitného príjemcu dávok v hmotnej núdzi - účelom inštitútu osobitného príjemcu je zabezpečiť, aby poskytovaná štátna sociálna dávka plnila svoj účel. Osobitným príjemcom je spravidla obec, kde má oprávnená osoba trvalý alebo prechodný pobyt a kde je aj predpoklad objektívneho posúdenia a následne aj zabezpečenia účelného využitia štátnej sociálnej dávky.

❖ Cirkev

V obci sú zastúpené tri oficiálne cirkvi na Slovensku:

- Rímskokatolícka cirkev - kostol+ farský úrad
- Evanjelická cirkev, a. v. – kostol + farský úrad
- Bratská jednota baptistov – stretnutia v Komunitnom centre

❖ **Základná škola s materskou školou**

V obci sa nachádza ZŠ s MŠ, kde je pre deti od predškolského veku až do deviateho ročníka ZŠ zabezpečené vzdelávanie. V ZŠ je zabezpečená výučba aj pre deti so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami – špeciálne triedy. Žiakom sú k dispozícii aj asistenti učiteľa – niektorí príslušníci MRK.

❖ **Ostatné inštitúcie**

V Cinobani sú zastúpené aj iné inštitúcie, spolky spoločenského a športového charakteru (Červený kríž, Cinobanský športový klub, Dobrovoľnícky hasičský zbor a iné).

❖ **Komunitná rada**

Rada Komunitného centra vznikla v januári, v roku 2022. Jej vznik podnietilo mapovanie potrieb komunity, kde sa ukázala potreba riešiť problémy komunity v rôznych oblastiach. K identifikovaniu a riešeniu problémov sú nápomocní členovia rady, ktorí zastupujú rôzne inštitúcie v obci a taktiež partneri z komunity/užívatelia KC. Hlavnou úlohou Komunitnej rady je identifikovanie problémov a hľadanie ich riešenia prostredníctvom spoločného dialógu za účasti všetkých relevantných aktérov (inštitúcie, komunita). Členovia Komunitnej rady sa spolupodieľali na tvorbe Akčného plánu KC a budú participovať na jeho realizácii. Členmi Komunitnej rady KC Cinobaňa sú: zástupcovia komunity (MRK), TSP/TP Cinobaňa, zástupkyňa riaditeľa ZŠ s MŠ v Cinobani, zástupca za OcÚ, ostatní podľa potreby. Stretnutia Komunitnej rady budú uskutočňované 1x do mesiaca alebo podľa potreby, budú sa riešiť aktuálne problémy a na základe toho budú prizývaní jednotliví členovia Rady (podľa problematiky/pôsobiska).

3.4 Neformálna sociálna štruktúra

Spolunažívanie medzi Rómami a majoritou je bez väčších problémov, majorita citlivo vníma ani nie tak etnickú odlišnosť Rómov, ako skôr kultúrnu odlišnosť a odlišné vzorce správania Rómov, i tak problémy s nimi nie sú až také výrazné. Rómovia nie sú vyčlenení, zapájajú sa do života obce. Súvisí to hlavne s tým, že väčšina Rómov patrí medzi starousadlíkov, aj keď je tu veľká skupina novo prisťahovaných.

Niektorí Rómovia sa zapájajú do života obce, no vplyvom nezamestnanosti dochádza k sociálnej vylúčenosti niektorých skupín obyvateľstva a vzniku sociálno-patologických javov.

3.5 Potreby a problémy komunity

Potreby a problémy cieľovej skupiny v MRK lokalitách v Cinobani:

- Riešenie bytovej otázky
- Riešenie nezamestnanosti
- Riešenie finančných problémov
- Riešenie sociálno – patologických javov
- Riešenie chudoby
- Riešenie exekúcií
- Riešenie zdravotného stavu
- Zmysluplné trávenie voľného času
- Duchovná činnosť
- Podpora vzdelávania
- Asistencia pri vybavovaní dávok sociálneho systému

Čo sa týka **bytovej problematiky** - v lokalite Mlynská – Kolónia majú užívatelia svojpomocne postavené malé rodinné domy, takže tam nie je problém s bývaním aj pre početnejšie rodiny. Každá rodina si zabezpečí štandard bývania, aký je v jej silách a možnostiach. V lokalite Banská 122 – bytovka je 18 dvojizbových bytov, kde žije pomerne veľký počet ľudí na malom priestore. Byty v bytovom dome sú v osobnom vlastníctve a skoro všetky sú zaťažené exekúciami a v nevyhovujúcom stave. Nevyhovujúci stav je aj čo sa týka potrubí, sociálnych zariadení, zatekanie a pod. Spoločné priestory bytovky sú dezolátnom stave – vybité okná, neexistencia dverí, nahromadený odpad v pivniciach a pod. Je tu prítomné neplatičstvo za dodávky pitnej vody, vodného a stočného, komunálneho odpadu a pod. V bytovke taktiež nefunguje SVB. Z odpovedí vyplýva, že veľa obyvateľov sa plánuje odsťahovať z bytovky, riešiť si iné bývanie. Niektoré rodiny tak už aj urobili a prenajali svoje byty. Možnosťou pre niektorých obyvateľov je aj zapojenie sa do projektu DOM.ov, kde by si svojpomocne mohli postaviť vlastný rodinný dom. Tento projekt sa v súčasnosti rozbieha v našej obci.

Finančné problémy úzko súvisia s nezamestnanosťou. Nezamestnanosť je u obyvateľov MRK výrazná a je spôsobená predovšetkým nedostatočnou ponukou pracovných príležitostí v mieste bydliska, nedostatočným vzdelaním (väčšina obyvateľov má len základné vzdelanie), pracovnými skúsenosťami, návykmi ako aj neschopnosťou a nechúťou pracovať. Pracovné príležitosti pre obyvateľov obce ponúka aj skláreň v Katarínskej Hute (časť Cinobane), kde je zamestnaná aj časť MRK obyvateľov. S prácou na turnusy vo

vzdialenejších mestách je problém, nakoľko nevydržia dlho od rodiny a neuspeli. V KC takmer na dennej báze poskytujeme poradenstvo ohľadom zamestnania, hľadania si práce, telefonáty potenciálnym zamestnávateľom, vytváranie žiadostí, životopisov a pod. Muži v obci často pracujú „na čierno“ – privyrábajú si príležitostnými prácami v obci a okolí (stavby, výkopové práce, pomocné práce, drevo a pod.). Tým, že rodiny nemajú stály zdroj príjmov, nemajú dostatok financií na základné životné potreby. Veľa užívateľov je zadlžených, má exekúcie.

Ďalšou bariérou pri hľadaní pracovných príležitostí je ešte stále prítomná diskriminácia a stereotypizácia Rómov zo strany majority ale aj zo strany Rómov, čo mnohých odrádza od hľadania zamestnania. Možno identifikovať aj ďalšiu príčinu nemožnosti zamestnať sa a to je dochádzanie – dopravné spoje najmä vo večerných hodinách sú problematické. Možným riešením je zvoz zamestnancov po vlastnej línii – autom alebo zo strany firmy, ak sú na to vytvorené podmienky.

Veľa žien, ale aj mužov má záujem o prácu opatrovateľky/opatrovateľa v Rakúsku. Prekážkou je však opatrovateľský kurz a neznalosť cudzieho jazyka. Niektorí užívatelia majú dokonca ukončené vzdelanie v tomto odbore, nevedia sa však uplatniť v zahraničí, nakoľko neovládajú cudzí jazyk. Niekoľkým jednotlivcom, ktorí mali dostatočne silnú vnútornú motiváciu sme pomohli pri učení nového jazyka (Nemecký jazyk) aj sa uplatnili na zahraničnom trhu práce.

Zdravotný stav má pomerne veľká časť našich užívateľov vzhľadom k svojmu veku nepriaznivý. Príčinou je zrejme nesprávny životný štýl, nedostatok financií na kvalitnejšiu a vyváženú stravu a vitamíny, zanedbávanie svojho zdravotného stavu, závislosti a pod. Užívatelia navštevujú zdravotnícke zariadenia až keď majú vážnejšie zdravotné problémy, na preventívne prehliadky nechodia a zanedbávajú aj kontroly u špecialistov. Starostlivosť o deti, čo sa týka povinného očkovania, lekárske prehliadky a vyšetrenia tiež nie je na ideálnej úrovni. Zanedbávanie zdravotnej starostlivosti úzko súvisí aj nedostatkom financií na cestovanie za odborníkmi do neďalekého Lučenca alebo Poltára. Zdravotné problémy taktiež súvisia s nedostatočnou hygienou a prevenciou pred chorobami. Častou problematikou je aj závislosť na omamných a psychotropných látkach a potreba jej riešenia. Tento problém je v našej obci v poslednom období dosť vypuklý – najmä u mladých ľudí. V našej obci sa dá pomerne jednoducho dostať k pervitínu, riedidlu a k návykovým liekom – Tramal, Neurol, Xanax a pod. Ľahký prístup majú deti už od ranného detstva aj k alkoholu a cigaretám, často kopírujú správanie svojich rodičov. Problémom je taktiež sexuálna aktivita v skorom veku a s tým spojené neželané tehotenstvá a prostitúcia. V obci nefunguje Asistent osvetu zdravia, ktorý by bol nápomocný pri riešení problémov v oblasti zdravia.

Čo sa týka oblasti **podpory vzdelávania**, v obci deti navštevujú materskú školu. Nie všetci rodičia dávali svoje deti do materskej školy. Úlohu MŠ častokrát suplovalo naše KC. Deti nenavštevovali MŠ hlavne z dôvodu nedostatku financií a nedostatočnej motivácie detí navštevovať MŠ – keď deti nechceli ísť do škôlky, rodičia ich nemotivovali, zostali doma. Školopovinné deti navštevujú miestnu ZŠ, kde je dostupné základné 9. ročné vzdelávanie. Pre žiakov so špeciálnymi potrebami je k dispozícii aj možnosť navštevovať špeciálne triedy

a žiakom sú k dispozícii aj asistenti učiteľa – niektorí príslušníci MRK. V škole je zabezpečená strava a poobedňajší školský klub.

Komunitné centrum v Cinobani poskytuje deťom predškolského veku prípravu na MŠ, deťom školského veku asistujeme pri písaní domácich úloh a doučovaní jednotlivých predmetov podľa potreby a študentom stredných a vysokých škôl aj možnosť získať donora na podporu štúdia. Donori sú súkromné osoby, ktoré pravidelne - mesačne prispievajú na štúdium študenta, ktorý sa mu preukazuje d'akovným listom, predkladá bločky týkajúce sa štúdia a preukazuje prospech. Je to aj forma mentoringu a tútoringu a motivácia k ďalšiemu štúdiu. Mladí užívatelia majú o túto podporu záujem, pretože bez finančnej podpory by štúdium často zanechali. Rodičia a hlavne mladí ľudia vidia vo vzdelaní budúcnosť. Tak isto máme troch užívateľov, ktorých podporuje organizácia Divé maky.

3.6 Ciele a úlohy Komunitného centra Cinobaňa

Potreby týkajúce sa komunity vyplývajúce z mapovania potrieb

- detský lekár dostupný v obci aspoň na niekoľko dní v týždni
- detské ihrisko pre MRK lokalitu Mlynskú
- vybudovanie kanalizácie v obci
- vybudovanie autobusovej zastávky v smere do Poltára
- umiestniť viac lavičiek, resp. oddychových zón v obci
- častejšie autobusové spojenie do okresného mesta Poltár
- oprava ciest
- rozšírenie služieb v obci – bankomat, čerpacia stanica
- rozšírenie ponuky sociálnych služieb v obci – Asistent osvetý zdravia, MOPS (miestna občianska poriadková služba)
- podchytiť začínajúcu drogovú závislosť u detí a mládeže
- udržať a skvalitniť štandard bývania pre MRK obyvateľov obce (projekt DOM.ov)

Tieto potreby vyplynuli z mapovania potrieb komunity a ich napĺňanie by mala zabezpečiť obec Cinobaňa resp. iné inštitúcie, hoci nemáme na ne priami dosah, prezentujeme to samospráve ako potrebu (na základe podnetov užívateľov/obyvateľov obce).

Ciele a úlohy Komunitného centra v Cinobani

Hlavné a čiastkové ciele:

1. Zlepšenie životných podmienok MRK obyvateľov v lokalite Banská ulica 122

Čiastkové ciele:

- motivovať k platobnej disciplíne obyvateľov bytovky v lokalite Banská (17 rodín)
- sprevádzať obyvateľov k sfunkčneniu SVB v bytovke v lokalite Banská
- motivovať obyvateľov, aby vykonali nevyhnutné opravy v bytoch v bytovke v lokalite Banská
- motivovať k vykonávaniu a udržiavaniu čistoty, revitalizácie okolia bytovky v lokalite Banská ul. 122 a skultivovanie nebytových priestorov v bytovke
- sprevádzať procesom oddĺženia obyvateľov bytovky v lokalite Banská
- motivovať k svojpomocnému zabezpečeniu pevného paliva na vykurovaciu sezónu
- zvýšiť prístup k vhodným pracovným príležitostiam obyvateľov bytovky v lokalite Banská ul. 122
- motivácia riešiť zdravotný stav v rámci individuálneho poradenstva (závislosti)

Úlohy:

- ✓ realizácia aktivít KC na zabezpečenie platobnej disciplíny v lokalite Banská 122 v spolupráci s TSP, obcou a Veoliou
- ✓ vytvorenie SVB (úradnícke kroky, študovanie legislatívy...) v bytovke v lokalite Banská so zodpovedným správcom/domovníkom SVB v spolupráci s TSP
- ✓ svojpomocné aj odborné zabezpečenie vodárenských opráv, hľadanie finančných zdrojov (projekty, výzvy) a majstrov
- ✓ realizácia aktivít smerujúcich k pravidelnej príprave, vynášaniu a separácii odpadkov a k skultivovaniu nebytových priestorov v bytovke (čistenie pivničných priestorov, vymaľovanie nebytových priestorov, založenie okien, spevnenie príjazdovej cesty pred bytovkou ...)
- ✓ motivovať obyvateľov bytovky k riešeniu finančnej situácie – osobné bankroty, splátkové kalendáre, splácanie pohľadávok a pod.
- ✓ získanie informácií o spôsobe výroby pevného paliva, workshopy k výrobe, zabezpečenie pomôcok, materiálu, priestorov na výrobu a pod.
- ✓ vyhľadávanie vhodných pracovných ponúk a aktívna spolupráca s pracovnými agentúrami (Pracovná agentúra BBSK a pod.)

2. Vytvorenie a poskytnutie bezpečného priestoru v KC na sebarozvoj, sebarealizáciu MRK a rozvoj dobrovoľníctva

Čiastkové ciele:

- zvýšiť sebahodnotu MRK detí a dospelých
- posilniť možnosť sebarealizácie MRK detí a dospelých
- motivovať k dobrovoľníctvu
- zvýšiť vzdelanostnú úroveň MRK v obci
- skompetentniť mladých rodičov k výchove a starostlivosti o deti

Úlohy:

- ✓ vytvorenie kurzu varenia v rámci aktivít KC a zabezpečenia prevádzky a lektoriek
- ✓ vytvorenie a pokračovanie aktivít KC zameraných na doučovanie cudzích jazykov
- ✓ vyhľadávanie rôznych kurzov prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií a ÚPSVaR
- ✓ vyhľadávanie lídrov v komunite a pravidelná práca s nimi na ich osobnostnom raste a príprave pre rozvoj komunity
- ✓ zaradiť a vykonávať preventívne aktivity v oblasti sexuálnej výchovy a výchovy k rodičovstvu (besedy s odborníkmi...)
- ✓ pokračovať v sponzoringu študentov, mentoringu a tútoringu študentov
- ✓ zaradiť a vykonávať preventívne aktivity v oblasti finančnej gramotnosti - hospodárenia v domácnosti (besedy, aktivity, ...), spracovávanie osobných bankrotov a motivovanie k riešeniu finančnej oblasti u užívateľov

3. Zlepšiť a zintenzívniť propagáciu KC v obci a budovanie vzťahov s majoritou

Čiastkové ciele:

- zlepšiť a zintenzívniť propagáciu KC v obci
- aktuálne reflektovať potreby komunity
- budovanie vzťahov s majoritou prostredníctvom aktivít KC

Úlohy:

- ✓ pravidelné prezentovanie činnosti KC pred predstaviteľmi obce a ostatnou majoritou v obci, zapájanie sa do aktivít obce aj s MRK komunitou
- ✓ vykonávať pravidelné mapovanie potrieb komunity
- ✓ oslovovanie potenciálnych užívateľov z majority, prostredníctvom atraktívnych aktivít
- ✓ doplniť materiálno – technické vybavenie KC prostredníctvom výziev, grantov, projektov

4 Akčný plán

Akčný plán od 01/2023 – 06/2023: „Funkčné SVB“

Potreba/pr oblém	Oblasť	Hlavný cieľ	Čiastkové ciele	Úlohy	Aktivity KC	Zdroje	Partneri/zo dpovednos ť	Čas
Nefunkčné SVB: len formálne fungujúce, SVB (formálny predseda,			Vyhľadať a skontakto vať vlastníkov bytov (žije tam veľa nájomníkov	Vyhľadanie tel. kontaktov vlastníkov bytov (od obyvateľov, aj	Práca s komunito u, obyvateľmi bytov	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľní ci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľní ci KP KC, OPKC,	01/20 23

chýbajúce fondy, nedodržanie právnych predpisov – nesledovanie legislatívnych zmien, nemožnosť si zobrať úver na opravy, uchádzať sa o finančné prostriedky z výziev, fondov a pod. Bytovku obýva cca 90 ľudí MRK. Byty si sú v osobnom vlastníctve. Niektorí sú v prenajatých bytoch bez nájomných zmlúv. V bytovke hrozí odstávka pitnej vody, problémy s odpadom, neplatenie správnych poplatkov obci.	Problematika bývania – dostupnosť finančných prostriedkov	Sfunkčnosť SVB v lokalite Banská bytovka	, niektorí vlastníci žijú aj v iných mestách SR a v zahraničí)	v katastri)			OGKC TSP	
			Zvolanie stretnutia vlastníkov bytov	Zabezpečiť priestor, termín a podklady k SVB	Poskytnutie priestorov, koordinácia stretnutia	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci KP KC, TSP	02/2023
			Zvolenie predsedu a rady SVB	Voľby predsedu a rady SVB	Zorganizovať voľby	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci KP KC, OG KC, OPKC, PKC, TSP	03/2023
			Odovzdať dokumentáciu na Okresný úrad v B. Bystrici	Príprava dokumentu v pre Okresný úrad B. Bystrica	Vybavovanie listín, Sumarizácia a dokumentov, odoslanie na úrady	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci OGKC, KP KC, TSP	04/2023
			„Plán B“ – nedodržaná 30 dňová lehota, opakované stretnutie a voľby do orgánov SVB Zvolenie predsedu a rady SVB	Voľby predsedu a rady SVB	Zorganizovať voľby	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci KP KC, OG KC, OPKC, PKC, TSP	05/2023
			Odovzdať dokumentáciu na Okresný úrad v B. Bystrici	Príprava dokumentu v pre Okresný úrad B. Bystrica	Príprava dokumentu v pre Okresný úrad B. Bystrica	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci OGKC, KP KC, TSP	05/2023
			Odovzdať dokumentáciu uvedenú do súladu na Okresný úrad v B. Bystrici	Oprava dokumentu v pre Okresný úrad B. Bystrica	Príprava dokumentu v pre Okresný úrad B. Bystrica	Ľudské zdroje: Členovia komunity, dobrovoľníci, TSP a KC	Členovia komunity – lídri, dobrovoľníci OGKC, KP KC, TSP	06/2023

Ku trvalej udržateľnosti je potrebné pravidelné stretávanie členov komunity na stretnutiach SVB (spoločenstvo vlastníkov bytov) a na komunitnej rade spolu s ďalšími partnermi (pre riešenie ďalších aktuálnych problémov). Za týmto účelom bude na základe nového mapovania potrieb vypracovaný ďalší akčný plán.

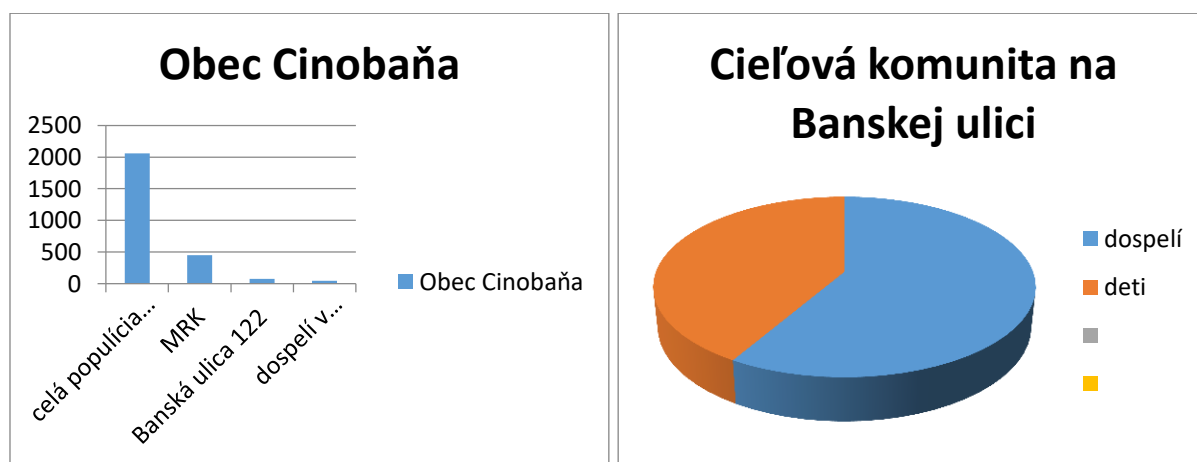
Komunita sa prostredníctvom aktivity „Funkčné SVB“ naučí:

- porozumieť zmyslu sfunkčnenia SVB
- svojim právam a povinnostiam
- vybavovať úradné záležitosti, komunikovať s úradmi
- získavať nové poznatky
- vzájomnej komunikácii
- predkladať návrhy ostatným členom komunity
- hľadať spoločné riešenia problémov komunity
- preberanie zodpovednosti za svoj majetok a hospodárenie

4.1 Monitorovanie plnenia cieľov

Naplnenie cieľov z akčného plánu monitorujeme pomocou kvalitatívnej a kvantitatívnej metódy a to vyhodnocovaním realizácie cieľov na základe pozorovania a zaznamenaných číselných ukazovateľov (čo sa podarilo uskutočniť – hmatateľný výsledok) a rozhovorov s obyvateľmi bytovky v lokalite Banská ulica 122, dobrovoľníkmi, partnermi (obec, TSP) a majoritou (či zaznamenali zmenu v lokalite). Pozitívne výsledky budú slúžiť na motiváciu obyvateľov bytovky k stanoveniu si ďalších cieľov v rámci rozvoja komunity. Prípadné nedostatky nasmerujú k sebareflexii členov komunity ako aj komunity ako celku a povedú k ich uvedomeniu a následnému procesu odstraňovania.

Kvantitatívne monitorovanie KP – záverečný monitoring zameraný na vyhodnocovanie cieľov Akčných plánov komunitnej práce

dospelá populácia cieľovej komunity

Detaily sú podrobnejšie uvedené v tabuľke (pod grafmi).

Indikátor	Predpokladaný počet pre naplnenie cieľa	Reálny počet	Poznámky
Počet obyvateľov mesta/ obce /počet členov MRK	450	2056	V obci sa nachádzajú 3 MRK, každá sa líši.
Počet lokalít v rámci plnenia akčného plánu	1	1	Aktuálny počet obyvateľov v cieľovej komunite Banská ulica 122 je 77, z čoho je 45 dospelých a 32 detí.
Počet participantov v rámci mapovania potrieb ako základného východiskového bodu pre tvorbu akčného plánu	50	100	Pôvodne sme oslovili 50 respondentov z MRK v obci z rôznych lokalít a po konzultácii s konzultantom sme oslovili ešte 50 respondentov z majority.
Počet oblastí mapovania potrieb komunity	5	5	Aktuálne potreby, zamestnanosť, vybavenosť obce/dostupnosť služieb, vzdelávanie detí, bývanie.
Počet podnetov odprezentovaných na komunitnej rade	3	14	V vzťahu k AP bolo 9 podnetov, ostatné bolo nutné na základe prehodnotenia priorit riešiť na KR.
Počet stretnutí komunitnej rady	6	5	Okrem KR sme mali aj stretnutia za

									účelom „sfunkčnenia“ SVB spolu je to 7 stretnutí od 01-06/2023
Počet účastníkov z komunity na komunitnej rade	3				8				Na komunitnej rade sa zväčša zúčastňovali traja zástupcovia za komunitu, striedali sa ôsmi partneri z komunity, podľa toho, ktorý sa mohol zúčastniť na KR.
Počet žien/ mužov z komunity v komunitnej rade	M	3	Ž	0	M	6	Ž	2	Zámerom bolo posilniť mužov, zmocniť ich z perspektívy do budúcnosti (aby synovia/deti videli aktívnych mužov v komunite)
Počet stretnutí pracovnej skupiny	12				12				Pravidelne 2x do mesiaca, no stretnutí bolo omnoho viac ale na informatívnej úrovni (18).
Počet členov pracovnej skupiny	18				14				V cieľovej komunite je 18 bytov no v súčasnosti sú 4 prázdne. Predpoklad bol jeden vlastník/dospelý za byt.
Počet lídrov z komunity	3				3				V prípade, že nemôže niektorý hlavný líder, máme v zálohe ďalšiu osobu s ktorou sa dá pracovať na partnerskej rovine a informácie si v rámci rozdelenia úloh posúvajú smerom do komunity.
Počet kľúčových partnerov	4				5				Partneri z komunity, TSP, OcÚ, dobrovoľníci a v prípade potreby ZŠ, či iný kľúčový partner.
Počet partnerov pohyblivej časti komunitnej rady	1				1				Sme otvorený podľa aktuálnosti prizvať potrebného partnera. Napríklad vo veci

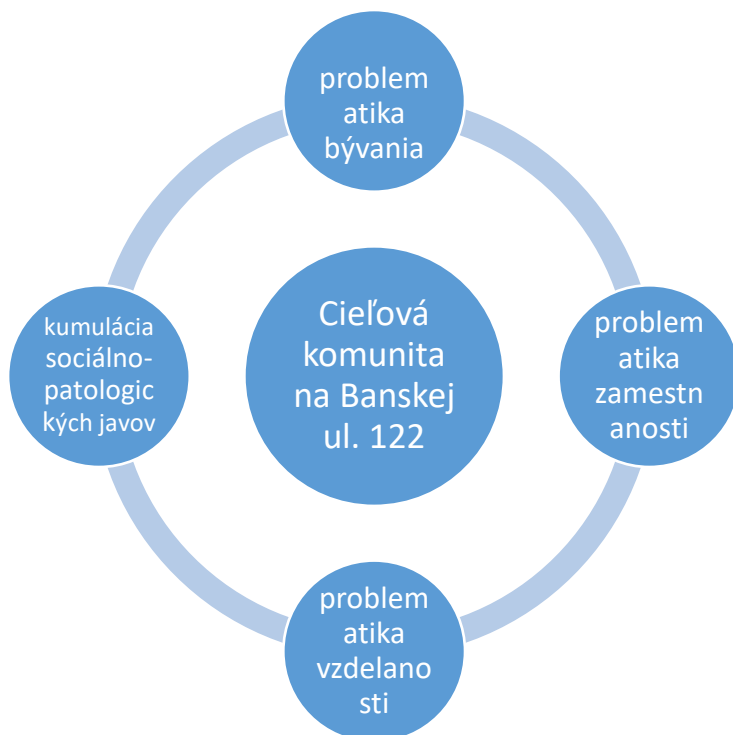
			odkupu bytov sme uvažovali prizvať majiteľa firmy, ktorý má záujem odkupu, pri zaškolení zvolených orgánov SVB prizvať školiťov a podobne.
Počet dotknutých členov komunity, ktorých sa problém týka/ pracovná skupina	45	35	Striedajú sa v priemere po 5 ľudí, podľa toho, kto sa práve nachádza doma, keď prebieha daná aktivita.
Počet nepriamej komunity, ktorú problém/potreba ovplyvnil	3	2	Obec – keď je poriadok a žiaduce správanie, nemal by byť problém, no ďalšie 2 komunity sú bytovky v tesnej blízkosti cieľovej komunity, kde sa v minulosti susedia sťažovali na neporiadok, okrem iného (napr.: hluk). V súčasnosti má komunita udržiavať poriadok okolí bytovky.
Počet zapojených členov do realizácie akčného plánu	25	21	14 vlastníkov bytov (dvaja vlastnia po dva byty, teda zástupcovia za 16 bytov) a 2 za TSP, 2 za KC, 1 za OcÚ a 2 zazmluvnení dobrovoľníci.
Počet členov komunity zapojených do komunitných aktivít	45	35	45 dospelých (nad 18 rokov až po dôchodkový vek)
Počet hodín výkonu komunitnej terénnej práce	4h/týždenne	10,3h/m	Výpočet 10,3hodín mesačne je len orientačný vypočítaný z prezenčných listín, reálne je čas v teréne dvoj až trojnásobný, v závislosti od potrieb komunity, či majority. Nie je možné určiť hodiny presne, pretože nie každá návšteva

			terénu sa zaznamenáva formou prezenčnej listiny s udaním času a ani pri priebežnom mapovaní neuvádzame čas len dátum a počet opýtaných v MS za KP.
Počet splnených hlavných cieľov	1	0,5	Hoci samotné voľby do orgánov SVB považujeme za úspech, i ďalšie kroky s tým súvisiace, no uvedomujeme si, že sme ešte len na pol ceste smerom k „sfunkčneniu“ SVB.
Počet splnených čiastkových cieľov	7	4	Uvedený AP je aktualizovaný, kde sa nám podarilo 7 čiastkových cieľov a 3 ktoré sme v stanovenom časovom pláne nestihli budú preklopené (po zvážení priorit a po novom mapovaní potrieb) do nového AP.
Časové rozpätie splnenia akčného plánu	6mesiacov	6mesiacov	Nový AP bol vypravovaný pre obdobie od januára do júna 2023
Výška finančného krytia-zabezpečenie materiálu	25,70e	38,40e	Predpokladaná suma bola za kolok, úradné overovanie podpisov a poštovné, navýšenie sumy vzniklo pri oprave dokumentácie – odpoveď OÚ BB, po úprave dokumentov bolo potrebné opäť overiť úradne podpisy a zaslať na OÚ do BB. Komunita sa skladala, no nedôverujú si navzájom, tak si

			vyžiadali KP KC, aby asistoval pri zozbieraní financií na tento účel.
Počet pracovníkov KC zapojených do riešenia akčného plánu	4	3	Personálne zmeny.
Počet letákov v dobrovoľníckej kampani	0	0	Našich dobrovoľníkov sme oslovovali slovné.
Počet dobrovoľníkov v pozícii	4	4	V KC máme 4 zazmluvnených dobrovoľníkov, no dvoch asistujúcich pri napĺňaní AP a dvoch asistujúcich pri aktivitách v KC, okrem týchto dvoch máme ešte ďalších dvoch dobrovoľníkov, ktorí nie sú zazmluvnení, tú to tzv. „technici“ táto funkcia vzišla na základe potreby v súvislosti s odstávkou pitnej vody v bytových jednotkách cieľovej komunity a inštalácii obecného pitníka na čipové karty v komunite na Banskej ulici 122.

Kvalitatívne monitorovanie KP – záverečný monitoring zameraný na vyhodnocovanie cieľov Akčných plánov komunitnej práce

Kľúčových problematík našej cieľovej komunity v lokalite na Banskej ulici je viacero. Našou snahou je komplexne ovplyvňovať každú z uvedených oblastí pri práci s jednotlivcom, alebo rodinou, no na riešenie bytovej problematiky sme si zvolili metódu práce s komunitou. Na základe aktuálnych potrieb komunity sme spoločne zvolili ako hlavný cieľ akčného plánu „sfunkčnenie“ Spoločenstva vlastníkov bytov v bytovke na Banskej ulici 122.

Proces komunitnej práce	Indikátor	Koho sa budeme pýtať/kto bude hodnotiť	Na aké otázky potrebujeme získať odpoveď
Identifikácia problému a analýza problému	Problém reflektoval – potreby komunity. Komunitná rada bola líder pri výbere problému/potreby.	Komunity, komunitnej rady, majority, lídrov	Bol problém stanovaný správne: Problém zasahuje najmä cieľovú komunitu (obyvatelia bytovky v lokalite Banská), ale presahuje aj do majority časti obyvateľov. Okrem toho, že komunita žila v nevyhovujúcich podmienkach (hromadenie odpadu, aj toho nebezpečného), čo sa komunitnou prácou v prvom AP podarilo poriešiť a priebežne sa udržiava naďalej. Súčasným cieľom je riešenie bytovej problematiky a to nie len „sfunkčnenie“ SVB ale aj jeho trvalá udržateľnosť v komunite Banská ul. 122. Nakoľko sú byty v osobnom vlastníctve a pôvodné SVB nebolo aktívne vodovodné

		potrubia a spoločné priestory sú v zlom technickom stave. Trvalá udržateľnosť: Je možné trvalú udržateľnosť zabezpečiť pravidelnými stretnutiami komunitnej rady a stretnutiami SVB. Kde dochádza ku dostatočnej informovanosti všetkých zúčastnených strán a zároveň priebežným monitorovaním potrieb/mapovaním získavame potrebné informácie a môžeme v partnerskom vzťahu prehodnocovať postupy pri napĺňaní čiastkových cieľov, prípadne aj zmene celkových cieľov, tak aby bola komunita čo najefektívnejšie zmocňovaná. Bol problém reálne realizovateľný: Nakoľko už máme negatívne skúsenosti konkrétne v oblasti riešenia bytovej problematiky s konkrétnou komunitou a došlo k odstávke pitnej vody v bytových jednotkách, brali sme do úvahy, že môžu viacerí členovia komunity negovať snahu aktívnej časti z komunity a ďalších partnerov, no napriek tomu sme išli cez potenciálnych lídrov v komunite a skúsili ich vnútorne motivovať o význame jednotlivých krokov. Hlavný cieľ sme rozdelili do čiastkových cieľov tak aby bol realizovateľný. Bol to problém celej komunity:
--	--	--

			Áno, týka sa nie len vlastníkov bytov ale aj rodín, ktoré bývajú v bytoch ako nájomníci.
Naplnenie cieľov – hlavných/čiastočných	Opis problému pred a po komunitnej práci. Naplnenie cieľov – hlavných/čiastočných. Čo sa podarilo - nepodarilo. Úspechy, na ktoré sme hrdí - neúspechy, z ktorých sa vieme poučiť.	Komunitnej rady, predstaviteľov obce, komunity, majority	Naplnenie cieľov : Zámerom akčného plánu „Funkčné SVB“ bolo dať obyvateľov/vlastníkov bytov na Banskej ulici 122 „dohromady“ aby spoločne riešili problém, ktorý sa ich týka. Nepriaznivé bytové podmienky, na základe ktorých, každý dospelý člen komunity prejavuje túžbu odísť do lepšieho (na čo ale nemajú finančné prostriedky ani možnosti). Podarilo sa zvolať stretnutie za účelom sfunkčnenia SVB, zvoliť jednohlasne orgány SVB, zosumarizovať dokumentáciu potrebnú pre OÚ v BB. Išlo o racionálny cieľ – splnenie dosiahnuteľného cieľa Zažite úspechu komunity: Nakoľko pre našu komunitu žijúcu na hranici chudoby veci abstraktné nie sú racionálne, tlmočíme informácie tak aby boli reflektujúce potreby na ktoré oni sami poukazujú. 20 rokov SVB nebolo funkčné a nakoľko predošla generácia túto oblasť netlmočila ako potrebnú, nepovažovali by to ani súčasní členovia komunity za predmetné. Nakoľko sa nám darí naplňovať jednotlivé čiastkové ciele, aj členovia komunity zažívajú drobné úspechy, čo ich tiež motivuje. Udržateľnosť: Samotné voľby orgánov SVB neznamenajú aj

		funkčnosť spoločenstva. Trvalá udržateľnosť je možná pravidelným informovaním vlastníkov/obyvateľov bytov na stretnutiach SVB, pravidelným monitorovaním/mapovaním potrieb a prehodnocovaním čiastkových cieľov podľa aktuálnych potrieb komunity. Čo sa podarilo: Úspešne sa nám spoločnými silami podarilo zvolať vlastníkov bytov a zrealizovať voľby do orgánov SVB, zosumarizovať dokumenty, overiť podpisy a zaslať na OÚ do BB, čo považujeme za úspech. Čo sa nepodarilo: Voľby sme museli zorganizovať dva krát, lebo prvý krát sa nám nepodarilo dodržať 30 dňovú lehotu na sumarizáciu a zaslanie potrebnej dokumentácie s úradne overenými podpismi a kolkom na OÚ do BB. Čím sa nám posunul aj časový plán a ďalšie čiastkové ciele. Teda v ďalšom období nás čaká zaškolenie predsedu, správnej rady SVB a pravidelnosť stretnutí SVB. Dlhodobo sa snažíme byť nápomocný aj pri riešení problematiky nezamestnanosti, no „pokoronové“ obdobie prispelo k rapídному nárastu závislostí na liekoch a iných ľahko dostupných návykových látkach. Je náročné s hladným a závislým riešiť bytovú
--	--	---

			problematiku... Aké sú naše úspechy: V nedávnej minulosti bol problém samotné zhromaždenie obyvateľov na jednom mieste bez toho, aby si nadávali, napádali jeden druhého napádali. Stretnutia Komunitnej rady a SVB prebehli v priateľskej atmosfére. Niektorí zvolení aktéri (predseda SVB, technik pitníka, člen správnej rady SVB, dobrovoľníci) prejavujú záujem a aktívne sa zapájajú pri riešení niektorých problémov.
Zmena v komunite	Zmena pohľadu komunity na problém, ktorý vyšiel z analýzy potrieb komunity – akým spôsobom. Zapojenosť komunity do riešenia problému.	Celej komunity (aj nezapojených), komunitnej rady	Ako sa zmenil pohľad komunity: Ešte stále mnohý nedôverujú, že je možné niečo v ich bytovej problematike zmeniť (od marca 2023 sú bez pitnej vody v bytových jednotkách/no majú pitník na čipové karty vedľa bytového domu), no nakoľko sme sa zamerali na potenciálnych lídrov z komunity, so zámerom nakloniť si ich, tí ďalší aj pasívni členovia idú za nimi. Poukazujeme na drobné úspechy ktoré sa im za posledné obdobia podarili dosiahnuť a to ich drobnými krokmi posúva vpred. Ako sa komunita zapojila do riešenia problému: Aktívnou účasťou na komunitných stretnutiach (KR, SVB, pri hlavnom i priebežnom mapovaní), akčná skupina pri jednotlivých aktivitách v komunite, pri zavedení pitníka, si zvolili dvoch „technikov“ z komunity,

			ktorých sme zaškolili a sú nápomocní. Ako reagovali členovia komunity, ktorí sa nezapojili: Pri udržiavaní čistoty súhlasili, že to má zmysel, pri mapovaní povedali pár návrhov, čo by sa malo urobiť, no aktivite sa vyhli a ani na stretnutiach neboli osobne (žijú tu roky, no nie sú vlastníkami bytov) Aký status mali zástupcovia komunity v Komunitnej rade: Partneri
Aktivizácia aktérov	Povedomie komunity o tom, že komunita rieši problém. Zmeny v komunite. Komunitná rada prepojila ľudí z komunity s riešením problému.	Celej komunity, komunitnej rady	Bolo povedomie komunity o probléme dostatočné: O hlavnom probléme vedeli všetci vlastníci bytov – nakoľko to bol hlavný cieľ AP (riešenie sfunkčnenia SVB). Jednotlivé problémy, ktoré bolo potrebné priebežne riešiť sme riešili najprv s jednotlivcami/rodinami ktorých sa to týka medzi „štyrmi očami“ potom na komunitnej rade a následne sa problém s návrhmi riešení tlmočili komunite. Ako prepájala Komunitná rada komunitu s riešením problému: Na základe výstupov z komunitnej rady sme zodpovednosť za výkon jednotlivých krokov presunuli na akčnú skupinu (nie sú to stále tí istí ľudia, závisí to aj od toho, či sú doma) za prítomnosti partnerov z KC a TSP. Mala komunita znalosť o tom, kto zastupuje ich záujmy v Komunitnej rade: Je to v závislosti od

			jednotlivých členov, ktorí sa práve zúčastnili na rade, nie každý člen z komunity má aj dobré komunikačné, či líderské zručnosti, aby mohol šíriť informácie ďalším členom komunity. Pred Komunitnou radou oslovujeme 4-5 partnerov z komunity, no nikdy nevieme, ktorí sa reálne dostavia. Akým spôsobom bola komunita zmocnená na riešenie problémov/potreby komunity: Pomenovaním problému, utvrdením, či to všetci/väčšina považuje za problém, zvolenie postupu - postupným prenášaním zodpovednosti. Slovnou pochvalou za aktivnosť a vecným ocenením (individuálne – podľa jednotlivých potrieb rodiny).
Získanie skúseností – tím KC pri výkone komunitnej práce – výkon podľa Akčného plánu	Opis pozitívnych a negatívnych skúseností pracovníkov KC pri práci s komunitou.	Pracovníkov KC, dobrovoľníkov	Aké pozitívne skúsenosti ste získali: Mali sme vypracovaný (akčný) plán, podľa ktorého sme sa mohli držať, ako pomôcku pre výkon komunitnej práce. Je to živý dokument, ktorý sa môže dopĺňať, meniť podľa aktuálnych potrieb cieľovej komunity. S akými negatívnymi skúsenosťami ste sa stretli:Na druhej strane je akoby zaväzujúci a nakoľko je komunita „živý organizmus“ ktorý sa vyvíja/mení, aj jeho problémy/potreby sa rýchlo menia. Niektoré kroky a ich časový plán sme museli posunúť a pomedzi hlavný cieľ sme riešili aj iné ciele,

			ktoré boli práve potrebné, napr.: definitívna odstávka pitnej vody, vystavenie pitníka, zaškolenie KC a TSP, zaškolenie „technikov“ z komunity, informovanie obyvateľov, nevhodné video kolujúce po internete, týkajúce sa detí z komunity, ... Čo by ste robili inak: Sme v procese a stále je priestor veci aktualizovať, ak by sme chceli robiť veci inak, no ak by bola možnosť vrátiť čas, začať so stanovením cieľov formou AP už v pilotnom projekte.
Spoločné riešenie problému	Spoločná kooperácia – hodnotenie, opis nedostatkov, chýb, ktorým sa v budúcnosti vyhneme, pozitíva, negatíva. Plán Komunitnej rady a ľudí z komunity pre riešenie.	Pracovníkov KC, komunitnej rady, komunity	Realizovaný typ spolupráce : -mapovanie potrieb -predbežné informovanie členov komunitnej rady -stretnutie KR, oboznámenie s problematikou, návrhy riešení, rozdelenie úloh -informovanie komunity -aktivita za prítomnosti akčnej skupiny, dobrovoľníkov, KP a TP (v prípade komunitnej aktivity aj TSP a OGKC, prípadne ďalší prizvaný partneri) -vyhodnotenie, pochvala a poďakovanie. Aká bola spolupráca s kľúčovými hráčmi: Máme dobrú spoluprácu Aká bola spolupráca so zástupcami komunity v Rade KC: Niekedy je problém dať dokopy ľudí, sem tam musíme kvôli okolnostiam prekladať termíny stretnutí, ale samotné stretnutia a spolupráca sú dobré. Aká bola spolupráca priamo v komunite, medzi

			komunitou: Dobrá, lebo tí z akčnej skupiny, ktorí sú práve doma ochotne idú a urobia čo je potrebné. S akými problémami, prekážkami ste sa stretli pri vzájomnej spolupráci: Pokiaľ sú niektorí pod vplyvom alkoholu, liekov, prípadne iných omamných látok, je to vždy „chodenie na hrane“. Hľadáme také dátumy v mesiaci, pokiaľ chceme niečo riešiť, kedy nie sú vydávané štátne sociálne dávky, rodičovské príspevky, dôchodky a tiež nie deň/dva pred nimi. Prípadne, keď sa aj podarí niektorým ísť na zárobky, v deň návratu ani dva nie je vhodný dátum na riešenie problémov. Súčasne sa nám rozmáha aj gambling, čo je veľký problém, lebo, keď rodina/niekoľko rodín hladuje (lebo peniaze hneď prvý deň nahádzali do herných automatov), vtedy je ťažké rozprávať sa/riešiť iné problémy. Bol Akčný plán pre riešenie problému komunity dostatočný: Na konkrétny stanovený problém/cieľ AP áno, no popritom je mnoho sociálno-patologických javov (dlhodobá nezamestnanosť, závislosti), ktoré celú komunitu brzdia. Zacyklovala sa roky, tak aj odcyklenie potrvá nejaký čas, niekoľko generácií a podľa ich individuálnej motivácie a vnútorných mechanizmov jednotlivých rodín žijúcich v komunite.
--	--	--	--

Zhodnotenie prínosu pre členov Komunitnej rady	Prínosy komunitnej práce a procesu učenia sa pre členov RADY KC.	Komunitnej rady	Aký prínos mala pre Vás účasť v komunitnej rade: Podpora, že nie sme v tom len my ako zamestnanci KC a komunita, tiež že je nie len možné, ale aj žiaduce komunikovať s členmi z komunity ako s partnermi – na jednej úrovni. Ako ste sa cítili v Rade KC: Rovnocenne Čo by ste v Komunitnej rade zmenili:Možno do budúcnosti nejaké privilégiá aj pre členov komunitnej rady. Čo sa Vám páčilo: Pokojný priebeh jednotlivých stretnutí. Čo ste sa naučili: Každý má právo rozhodovať o svojej budúcnosti, no sú s tým spojené určité zodpovednosti.
Zhodnotenie prínosu pre KC, komunitných pracovníkov a garantov KC a ostatných pracovníkov KC	Získané vedomosti, zručnosti, skúsenosti. Opis pozitívnych a negatívnych skúseností pracovníkov KC pri práci s komunitou.	Pracovníkov KC	Aký prínos mal pre Vás proces výkonu KP a plnenia AP : Komunita mohla zažiť malé úspechy, pochvalu, ocenenie zo strany partnerov komunitnej rady. Tiež ďalšie žiaduce kroky pri budovaní dôvery voči komunite a odstraňovanie nežiaducich vecí na základe podnetov zo strany majority. Prínos pre KC : Mali sme „osnovu“ - akčný plán, podľa ktorého sme sa mohli držať, čo nám všetkým pomáhalo v naplňaní jednotlivých čiastkových cieľov a tiež prehlbovanie dôvery voči majorite i minorite, nakoľko reálne obe strany vidia aktívny pohyb v komunite. Prínos pre komunitného pracovníka: Štrukturovanosť Odborný

			garant KC : Komunitná práca naberať konkrétnejšiu štrukturovanú formu, čo mnohý ešte potrebujú stráviť, no vnímam zmysel v jednotlivých metódach a postupoch (mapovanie, komunitná rada, akčný plán...) Čo by ste na KP zmenili, nápady, podnety: V súčasnosti bolo naraz veľa usmernení, ale pokiaľ sa zamestnanci komunitných centier v novom období zabehnú, považujeme to za efektívny nástroj pre prácu s komunitou.
Spolupráca s ďalšími organizáciami a inštitúciami/partnermi.	Prínos týchto spoluprác. Hodnotenie – pozitíva, negatíva, partneri.	OcÚ, TSP, ZŠ, dobrovoľníkov	Aké ste zaznamenali prínosy v rámci spolupráce s organizáciami, inštitúciami/partnermi: Podľa aktuálneho problému, ktorý je potrebné riešiť, spolupracujeme najmä s OcÚ, TSP, ZŠ a dobrovoľníkmi. TSP a OcÚ sme v súčasnom AP prizývali na KR. Nakoľko zriaďovateľom nášho KC nie je samospráva ale nezisková organizácia, je pre nás dôležitá spolupráca s OcÚ a TSP, ktoré tiež patrí pod obec. V prípade vecí týkajúcich sa našej cieľovej komunity nás obec informuje, vyhodnotíme, ktoré riešenie je pre daný problém vhodné, či metódou komunitne práce alebo individuálnou prácou s jednotlivcom. Našou snahou je do budúcnosti vybudovať multidisciplinárny tím. Bola pre Vás táto spolupráca kľúčová: Áno
Udržateľnosť a prenos	Podnety, námety	Komunitnej	Ako ste zabezpečili

získaných skúseností.	komunity, Rady KC, pracovníkov KC pre ďalšiu komunitnú prácu. Pre ďalšiu Identifikáciu, Analýzu, Aktivizáciu = proces komunitnej práce. Čo sa komunita naučila počas procesu komunitnej práce – plnenia AP	rady, komunity	udržateľnosť dosiahnutého stavu: Ešte sme v procese, dosiahli sme niektoré čiastkové ciele a pravidelnosťou stretnutí SVB, zaškolením orgánov môžeme dosiahnuť trvalú udržateľnosť. Akým spôsobom získavate ďalšie podnety na riešenie problémov/potrieb komunity: Monitorovaním potrieb Čo sa komunita naučila počas procesu plnenia Akčného plánu: Zhromaždiť sa so spoločným cieľom, počúvať, reagovať – prejavíť vlastný názor, hlasovať – rozhodovať (voľby SVB), dávať podnety, návrhy riešení, komunikovať s partnermi, vytvoriť akčnú skupinu...
-----------------------	--	----------------	---

5 Metódy práce a rámcový plán činností Komunitného centra Cinobaňa

Vychádzajúc z analýzy súčasného stavu a rozpoznania potrieb a záujmov príslušníkov komunity, v zmysle definovaného poslania a cieľov komunitného centra je vytvorený plán poskytovaných služieb a aktivít a metódy práce. Opierajúc sa o štandardy Komunitných centier Národného projektu komunitné centrá realizuje KC v Cinobani nasledovné komplexné odborné činnosti, iné činnosti a aktivity, ktoré plánujeme ďalej poskytovať na základe primárnej analýzy potrieb cieľových skupín v Cinobani.

5.1 Metódy práce v Komunitnom centre Cinobaňa

1. Sociálne poradenstvo – poskytované užívateľom denne

- Základné sociálne poradenstvo podľa posúdenia povahy problému jednotlivca, rodiny alebo komunity, ďalej plánujeme poskytovať tiež základné informácie o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci
- Sociálne poradenstvo poskytované ambulantnou formou v priestoroch komunitného centra a taktiež terénou formou v prirodzenom prostredí

užívateľa.

- Na základe depistáže užívateľov, základnej sociálnej diagnostiky budeme poskytovať informácie o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve užívateľ nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmierňovaniu nepriaznivej sociálnej situácie.
- Súčasťou sociálneho poradenstva je tiež sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím (mediácia vzťahov medzi užívateľmi, rodinami užívateľov, užívateľom a inštitúciami - školami, lekármi, ÚPSVaR), krízová intervencia a opatrenia, zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine (napr. intervencia v prípade ohrozenia života a zdravia užívateľa).

2. Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov – poskytované užívateľom denne

- poradenstvo (so súhlasom plnoletej fyzickej osoby) pri vybavovaní úradných záležitostí, dokladov, v distribúcií užívateľa do relevantných inštitúcií a úradov, v poradenstve pri spisovaní a podávaní písomných podaní či úradných tlačív, asistencií a pomoci pri písomnej komunikácii s úradmi a inštitúciami, vrátane doprovodu a sprostredkovania rokovania s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na riešení užívateľovej situácie. Odborná činnosť sa vykonáva so súhlasom a v záujme užívateľa a je poskytovaná terénnou formou v prirodzenom prostredí užívateľa alebo ambulantnou formou v priestoroch komunitného centra.

3. Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia – poskytované užívateľom 3x týždenne

- Školský klub v spolupráci s miestnou základnou školou. Pomoc pri príprave detí na školské vyučovanie, tútoring a mentoring s cieľom budovania vnútornej motivácie a vytváraním predpokladov pre sociálne začlenenie a pomoc pri výbere povolania. Pomoc pri doučovaní detí – poskytované podľa dohody s užívateľom a ZŠ. Kariérne poradenstvo pre mládež pomoc pri voľbe povolania (končiacich základnú školu alebo vo veku tesne po ukončení povinnej školskej dochádzky), ktorá je v riziku vzniku nezamestnanosti. Služba sa zameriava na prevenciu predčasného ukončovania procesu vzdelávania a tým aj budúceho vylúčenia z trhu práce z dôvodu nízkej alebo žiadnej kvalifikácie.
- Predškolský klub – príprava na primárne vzdelávanie pre deti, ktoré nenavštevujú MŠ. Nadobúdanie a rozvoj základných psychomotorických zručností pre úspešný vstup na ZŠ.

4. Preventívne aktivity – poskytované klientom priebežne v mesiaci na danú tému, k príležitostiam a pravidelné preventívne aktivity 1 x týždenne

- **Preventívne programy – pre rôzne vekové kategórie**
pravidelné preventívne besedy zamerané na rôzne témy (napr. v oblasti zdravia, rodičovských zručností, sexuálnej výchovy), ale aj dlhodobejšie preventívne a osvetové programy (napr. zvyšovanie finančnej gramotnosti a prevencia pred zadlženosťou a neplatičstvom, osvetové a poradenské programy v oblasti bývania; programy prevencie a riešenia konfliktov), taktiež krátkodobé a dlhodobé aktivity pre deti a mládež ako prevencia sociálne - patologických javov a rizikového správania.
- **Pravidelné preventívne aktivity** – aktivity duchovného preventívneho charakteru, kde si užívatelia osvojujú morálne princípy, hodnoty a normy. Pre deti je to Detská besiedka a pre dospelých podľa záujmu Biblické štúdium.
- **Podpora dobrovoľníctva** – zapojenie dobrovoľníkov do komunitných aktivít dobrovoľnícka výpomoc mládeži a dospelých pri realizácii aktivít v KC (napr. mimoriadne a komunitné aktivity, doučovanie, výpomoc pri organizovaní podujatí, dohľad, sprevádzanie atď.)

5. Záujmová činnosť – poskytovaná deťom, mládeži, dospelým pravidelne niekoľkokrát týždenne

- **Voľnočasové aktivity a záujmové kluby** - aktívne, kvalitné, bezpečné a zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže, rozvoj životných zručností, kompetencií, schopností, znižovanie výskytu sociálno-patologických javov a rizikového správania a podpora budovania vzájomných kontaktov a akceptácie medzi deťmi a mládežou z rôznych skupín (Rómami a nerómami, deťmi z rôznych sociálnych vrstiev).
- **Nízkoprahové činnosti pre deti a mládež** v ktorom majú deti a mladí ľudia možnosť zmysluplne tráviť voľný čas. Cieľovými aktivitami dáva klub priestor na rozvíjanie schopností a zručností potrebných v bežnom živote, no zároveň prispieva k sociálnemu začleňovaniu detí žijúcich v sociálne vylúčenom prostredí.

6. Pastoračné a evanjelizačné aktivity – pravidelne 1x týždenne

- Sú zabezpečené prípravou a organizovaním biblických stretnutí, komunitných skupiniek s cieľom meniť kvalitu života jednotlivcov, zvyšovaním vnútornej motivácie a uspokojovania duchovných potrieb členov komunity v súčasnosti je na pravidelnej báze len detská skupinka a mládež sporadicky.

7. Komunitná práca, komunitný rozvoj a komunitná rehabilitácia –

poskytované užívateľom minimálne 1 x mesačne

- služby zamerané na zvýšenie participácie všetkých občanov na verejnom živote obce, prepájanie a zlepšovanie vzťahov medzi rôznymi sociálnymi, etnickými, vekovými a inými skupinami a podporu svojpomocných kapacít komunity pri riešení vlastných problémov. Je systematickým procesom, ktorý smeruje k aktivizácii členov komunity, k vyvolaniu a podporovaniu žiaducej zmeny v rámci miestneho spoločenstva.

Mesačný plán aktivít (harmonogram činností) v zmysle vyššie uvedených sociálnych služieb a časový rozvrh spracováva odborný pracovník poverený riadením komunitného centra a zverejňuje ho v priestoroch KC, na informačnej tabuli KC alebo prostredníctvom informačných letákov. Konkrétne činnosti, aktivity KC sú uvedené v Prílohe: Plán činností a aktivít KC. Aktivity sú do mesačného harmonogramu činností zaraďované s ohľadom na aktuálnosť a potreby cieľovej skupiny.

KC je v otvorené minimálne 30 hodín v týždni. O prevádzkovej dobe je verejnosť informovaná na viditeľnom mieste v interiéri aj exteriéri KC. O každej zmene prevádzkovej doby informuje odborný garant komunitného centra zverejnením predmetného oznámenia na viditeľnom mieste v interiéri aj exteriéri KC minimálne deň vopred.

Spôsob zaznamenávania a vyhodnocovania kvality poskytovaných služieb sa vyhodnocuje v súlade s metodickými materiálmi pre poskytovanie aktivít a činností komunitných centier v rámci NP (národného projektu).

5.2 Rámcový plán činností a aktivít Komunitného centra Cinobaňa

Názov/druh činnosti, aktivity	Frekvencia/časová dotácia	Cieľové skupiny	Metódy práce	Miesto realizácie
Sociálne poradenstvo	Denne/podľa dohody s klientom	dospelí	poskytovanie základného sociálneho poradenstva a špecializovaného poradenstva	KC Cinobaňa
Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	Denne/podľa dohody s klientom	dospelí	poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí a poradenstvo pri spisovaní a podávaní písomných podaní	KC Cinobaňa

Školský klub /Pomoc pri príprave na školskú/predškolskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia	3 x týždenne/ 2 hodiny	deti od 4 – 15 rokov, žiaci ZŠ	doučovanie, písanie domácich úloh, príprava na školské vyučovanie	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa
Detská besiedka /preventívna aktivita	1x týždenne / 2 hodiny	deti od 3-10 rokov	čítanie, hranie, spoznávanie biblických príbehov a osvojovanie si pravidiel, noriem a hodnôt	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa
Klub mládeže – GAUČOVŇA /preventívna aktivita, budovanie hodnôt a prevencia proti sociálno-patologickým javom	1 x týždenne/ 2 hodiny	mládež od 12-16 rokov	besedy, prednášky, rozhovory na témy pre mladých preventívne zamerané na predchádzanie výskytu patologických javov (sex, drogy, kriminalita, násilie...)	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa
Pánsky klub /preventívna	1x týždenne/ 2 hodiny	chlapci, mladí muži	Rozhovory, posilňovanie, strihanie/úprava vlasov	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa
Enviro klub /preventívna	1 x týždenne	deti od 3 – 16 rokov	prezentácia, praktický nácvik (hravou formou) upratovania, likvidácie, separácie odpadu a budovanie vzťahu k prírode	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa/dv or KC
Dámsky klub /preventívna + záujmová aktivita	1x mesačne/ 2 hodiny	dievčatá, ženy	rozhovory a ručné práce, varenie, pečenie podľa záujmu	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa

Kále jakha (Čierne oči)/ záujmová aktivita	1x týždenne/ 2 hodiny	deti od 3-16 rokov	vedenie rómskeho tanečného súboru KC, nácvik choreografie tanca, krokových variácií a výber hudby	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa
Spoločenské hry/ záujmová aktivita	1x týždenne/ 2 hodiny	deti od 3-16 rokov	aktívne, kvalitné, bezpečné a zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa, dvor KC
Nízkoprahová činnosť	1x týždenne/ počas otváracích hodín	bez obmedzeni a veku	aktívne, kvalitné, bezpečné a zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a dospelých	spoločenská miestnosť v KC Cinobaňa, dvor KC
Komunitná práca, komunitný rozvoj a komunitná rehabilitácia	1-2 x mesačne/ 3-6 hodín	bez obmedzeni a veku	Realizácia komunitných aktivít: zmocňovanie komunit, komunitná rada, brigády, podujatia a, slávnosti a kultúrne podujatia. Sieťovanie a koordinácia asistenčných systémov a inštitúcií (OcÚ, ZŠ s MŠ, ÚPSVaR, iné)	Podľa charakteru aktivity (KC, kultúrny dom, ihrisko ...)
Nepravidelné aktivity	Niekoľko x mesačne/ podľa potrieb komunity	bez obmedzeni a veku	Realizácia nepravidelných aktivít na základe monitorovania potrieb komunity	Podľa charakteru aktivity (KC, terén...)

			(Potravinová pomoc, Hygienické balíky, Burza ošatenia, Distribúcia informácií a ochranných pomôcok v komunite a iné)	
--	--	--	--	--

6 Záver

Nezisková organizácia IN Network Slovakia, n.o. dlhodobo podporuje aktivity zamerané na zlepšenie kvality života občanov, individuálny osobnostný rast a napĺňanie sociálnych potrieb jednotlivcov i skupín zo sociálne znevýhodneného prostredia. Prevádzka komunitného centra je jedným zo spôsobov, ktorým chce organizácia napomôcť sociálnej inklúzii marginalizovanej skupine obyvateľov ohrozených sociálnym vylúčením. V spolupráci s ďalšími subjektmi sa organizácia snaží o zvýšenie kvality života a životných podmienok všetkých obyvateľov a sociálne vylúčeným jednotlivcom a rodinám napomôcť plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života v danej lokalite i v celej spoločnosti.

7 Použitá literatúra

- Mapovanie potrieb komunity KC Cinobaňa 2021
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Cinobaňa 2018 – 2025 dostupný na: <https://www.cinobana.sk/komunitny-plan-socialnych-sluzieb.html>